

JANUSZ TADEUSZ PODGÓRSKI

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM
ARCHEOLOGICZNEGO W GDAŃSKU W ZAKRESIE OCHRONY
ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE
GDAŃSKIM W LATACH 1978—1979**

W 1979 r. dzięki staraniom dyrekcji Muzeum Archeologicznego w Gdańsku Dział Ochrony Zabytków Archeologicznych powiększył skład osobowy o 1 etat. W dniu 2 kwietnia tegoż roku rozpoczęła pracę na stanowisku asystenta mgr Danuta Król — absolwentka Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W okresie lipiec—wrzesień 1979 r. mgr J. Podgórski powołany został na ćwiczenia wojskowe. W końcu tegoż roku, w związku z projektowanym remontem Bramy Mariackiej, dokonano przeprowadzki działu do odbudowanych kamieniczek przy ul. Dzianej.

W okresie sprawozdawczym dział ten realizował swe zadania pod nadzorem dyrekcji Muzeum i Wojewódzkiego Konserwatora zabytków w Gdańsku.

1. Prace archiwalno-inwentaryzacyjne

Dla archiwum fotograficznego działu wykonywano dokumentację fotograficzną badań terenowych, identyfikowano negatywy. Opisano łącznie 103 ujęcia 58 stanowisk. Włączono do zbioru 657 przeźroczy: 514 w 1978 i 143 w 1979 r. Wykonano nowy katalog numerowy zbioru, przejrzano przeźrocza i uzupełniono opisy oraz sporządzono 65 fiszek katalogu alfabetycznego. Łączny stan zbioru wyniósł w końcu 1979 r. 2825 przeźroczy.

Do archiwum map i planów zakupiono mapy topograficzne w skali 1:25 000 byłego powiatu chojnickiego (z gminą Karsin) i byłego powiatu świeckiego. Zlecono pocięcie wymienionych map na karty obszarów Archeologicznego Zdjęcia Polski. Zakupiono również komplet (8 arkuszy) map w skali 1:50 000 województwa gdańskiego i 5 map województwa w tej samej skali z podziałką topograficzną. Sporządzono wykaz map w archiwum działu. Uzyskano mapy kompilacyjne w skali 1:10 000 byłego powiatu starogardzkiego, wejherowskiego i gminy Skarszewy oraz mapy przeglądowe dalszych nadleśnictw (w skali 1:20 000). Mapy te również uporządkowano i opatrzone metryczkami oraz sporządzono wykazy.

Kontynuowano także prace w archiwum stanowisk. W okresie sprawozdawczym pracownicy działu sporządzili 213 kart stanowisk (odpowiednio: 101 i 112) materiałów z własnych badań. Przejrzano archiwum muzeal-

ne do byłego powiatu lęborskiego, sporządzono wyciągi z danych po-niemieckich oraz wypisano 276 kart stanowisk. Uaktualniono przynależność administracyjną na teczkach archiwum. Porządkowano karty stanowisk i nu-merację stanowisk w byłym powiecie gdańskim i tczewskim. Nanoszono i uzupełniano lokalizację stanowisk na wyżej wymienionych obszarach na mapach 1:25 000 i 1:50 000. Nanoszono lokalizację stanowisk na mapy kompilacyjne w gminie Kolbudy, nanoszono granice miejscowości na ma-py topograficzne. Uzupełniono karty stanowisk z lat 1977—1978, włączono 230 kart stanowisk do kartoteki działu. Dokonano przeglądu archiwum i sporządzono wykaz teczek (1046). Przejrzano dane dotyczące stanowisk położonych na terenach, do których przygotowywane były plany zagospo-darowania przestrzennego. Przeprowadzono kwerendę archiwum muzealne-go dla byłych powiatów: gdańskiego, tczewskiego, starogardzkiego i kościer-skiego (tylko gmina Skarszewy) i uzupełniono karty stanowisk. Narysowa-no 138 szkiców sytuacyjnych stanowisk. Zebrano dane o odkryciach ar-cheologicznych z kroniki Kółka Historycznego Liceum Ogólnokształcącego w Kościerzynie oraz weryfikowano je w terenie. Obliczono stanowiska ar-cheologiczne — stan z końca 1979 r. wyniósł 1083 stanowiska. Wykonano wykaz kart obszarów AZP w województwie gdańskim, liczący 250 kart, wydzielono karty dotyczące terenów nad Wisłą i powielono dla celów ba-dań powierzchniowych. Udzielono informacji dotyczących stanowisk i badań pracownikom Muzeum oraz Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ w Gdańsku, udostępniono 50 teczek archiwalnych.

Włączono 29 wycinków prasowych do zbioru. Zakupiono 30 książek do biblioteki podręcznej działu. Sporządzono 98 kart katalogowych do mate-riałów zabytkowych z badań w Nowym Barkoczyń, gm. Nowa Karczma, i w Osłoninie, gm. Puck. Przejrzano i opisano materiały z badań w Juszkowie, gm. Pruszcz Gd., stan. 1, w 1978 r. Przygotowano sprawozdania i dokumentację badań ratowniczych w Rębiechowie, gm. Żukowo, Chmielon-ku, gm. Chmielno, Pruszczu Gd., Borucinie, gm. Stężycą, Głusinie, gm. Kar-tuzy. Uzupełniono dokumentację fotograficzną i rysunkową badań w Lu-bieszewie, gm. Nowy Dwór Gdański, stan. 2, Juszkowie, gm. Pruszcz Gd., stan. 3, Nowym Barkoczyń, gm. Nowa Karczma, stan. 3. Sporządzono dla Głównego Inwentaryzatora Zbiorów MAG wykaz materiałów zabytkowych, uzyskanych za pośrednictwem działu. Wykonano dla Wojewódzkiego Kon-serwatora Zabytków w Gdańsku mapę województwa gdańskiego z nanie-sieniem stanowisk badanych w 1979 r. wraz z wykazem tych badań. Wy-pełniono ankietę Ministerstwa Kultury i Sztuki w sprawie Archeologicz-nego Zdjęcia Polski. Wzięto udział w naradzie muzealnej w sprawie zasad gromadzenia archiwaliów. Przygotowano 14 teczek z analizami specjali- stycznymi i dokumentacją archeologiczną.

2. Orzecznictwo konserwatorskie i ochrona prawna

W okresie sprawozdawczym wytypowano 75 stanowisk, przewidzianych do wpisania do rejestru zabytków. Przygotowano 5 podkładek z danymi archiwalnymi i ewidencyjnymi, skompletowano te dane dla 25 dalszych obiektów, poza wpisanymi do rejestru.

W 1978 r. wydano 27 decyzji: nr 338—364, por. wykaz. W tej liczbie: 1 grodzisko, 6 cmentarzysk kurhanowych, 10 cmentarzysk płaskich oraz 10 osad otwartych. Decyzje te przekazano właścicielom i użytkownikom

gruntów oraz administracji terenowej. Przekazano również 22 wnioski do biur notarialnych o ujawnienie wpisu do rejestru zabytków w księgach wieczystych. Wypisano fiszki katalogów wydanych decyzji oraz założono teczki zbioru dokumentów rejestru zabytków. Sporządzono wykaz matryc dokumentacji rysunkowej zbioru. W 1978 r. przekazano dokumentację zbioru rejestru zabytków Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Elblągu do powielenia (decyzje dotyczące stanowisk znajdujących się po 1975 r. na terenie województwa elbląskiego).

W 1979 r. skompletowano dane do 25 stanowisk, jednakże decyzji nie wydano ze względu na brak formularzy. Łącznie w 1979 r. w rejestrze dóbr kultury województwa gdańskiego znajdowały się 303 stanowiska, w tym 89 naziemnych: 56 grodzisk, 32 cmentarzyska kurhanowe oraz 1 obiekt produkcyjny.

W okresie sprawozdawczym naniesiono stanowiska archeologiczne na plan trasy autostrady N-S wraz z uwagami odnośnie do postępowania z zabytkami archeologicznymi. Przekazano druki opinii i wniosków na badania wykopaliskowe i prowadzono korespondencję w sprawie zezwoleń na badania.

Przekazano wnioski konserwatorskie do planów zagospodarowania przestrzennego poniższych obszarów: w 1978 r. gminy — Cedry Wielkie, Gniew, Kartuzy, Linia, Lubichowo, Przodkowo, Przywidz, Pelplin, Sierakowice, Stara Kiszewa, Starogard Gd., Steżyca, Subkowy; miasta — Gdańsk-Południe, Pruszcz Gd., Władysławowo; w 1979 r. gminy — Pruszcz Gd., Skarszewy, Skórcz, Tczew; miasta — Gdańsk-Migowo, Gdynia-Kolibki, Jastarnia-Kuźnice, Pruszcz Gd., Skarszewy, Skórcz, Wejherowo. Opiniowano również plan budowy Banku Spółdzielczego i PZU w Pruszczu Gd. przy ul. Wita Stwosza oraz naniesiono stanowiska na projekt DSR Gdańsk—Szczecin. Przeprowadzono rozmowy, korespondencję oraz badania zwiadowcze dotyczące inwestycji: Łebcz, Żelistrzewo (osiedla mieszkaniowe), Osieki (szkołka leśna), Rumia-Góra Markowca (Nadmorski Park Krajobrazowy), Starogard Gd.-Strzelnica (park miejski), Opalenie, Kartoszyń (elektrownie), autostrada N-S, Pruszcz Gd. ul. Wita Stwosza (budowa pawilonu), Lubiszewo Tczewskie (budowa stawów rybnych). Przekazano dane dotyczące grodzisk i kurhanów położonych na terenach leśnych do Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Gdyni.

W końcu 1978 i w początkach 1979 r. Muzeum organizowało narady w sprawie realizacji AZP i programu „Wisła”. Ustalono priorytet badań zwiadowczych w pasie lewobrzeżnym rzeki, od granicy województwa bydgoskiego i gdańskiego po Gdańsk, oraz uwzględniono udział dr B. Lepówny ze Stacji Archeologicznej IHKM PAN w Gdańsku w realizacji zdjęcia. Przygotowano kosztorysy badań w ramach AZP.

Wykaz decyzji konserwatorskich wydanych w 1978 r.

Lp.	Nr dec.	Data	Miejscowość	Stan.	Chronologia
1	2	3	4	5	6
1	338/A	16.10	Skorzewo, gm. Kościerzyna	CP	WEŻ
2	339/A	16.10	Rąb, gm. Przodkowo	CP	WEŻ
3	340/A	16.10	Tępcz, gm. Luzino	CP	WEŻ
4	341/A	16.10	Luzino, gm. loco	CP	WEŻ

1	2	3	4	5	6
5	342/A	17.10	Osiek, gm. Linia	CP	WEŻ
6	343/A	17.10	Warzno, gm. Szemud	CP	WEŻ
7	344/A	18.10	Wyszecino, gm. Luzino	CP	WEŻ
8	345/A	19.10	Czapielsk, gm. Kolbudy	CP	WEŻ
9	346/A	21.10	Lublewo, gm. Kolbudy	OO	WLK
10	347/A	21.10	Łęgowo, gm. Pruszcz Gd.	OO	Wśr
11	348/A	24.10	Klonowo Dolne, gm. Przywidz	OO	WEŻ
12	349/A	5.11	Klonowo Dolne, gm. Przywidz	OO	Wśr
13	350/A	8.11	Klonowo Dolne, gm. Przywidz	OO	WEŻ
14	351/A	8.11	Grabówko, gm. Nowa Karczma	CK	?
15	352/A	11.12	Juszkowo, gm. Pruszcz Gd.	OO	WLK
16	353/A	11.12	Olszanka, gm. Przywidz	CK	?
17	354/A	11.12	Skorzewo, gm. Kościerzyna	K	?
18	355/A	11.12	Gostomie, gm. Kościerzyna	CK	?
19	356/A	11.12	Lublewo, gm. Choczewo	CK	?
20	357/A	14.12	Godętowo, gm. Łęczyce	CP	WEŻ
21	358/A	14.12	Brzyno, gm. Krokowa	OO	Wśr
22	359/A	14.12	Tyłowo, gm. Krokowa	GR	Wśr
23	360/A	14.12	Tępcz, gm. Luzino	CK	?
24	361/A	14.12	Ustarbowo, gm. Wejherowo	CP	WEŻ
25	362/A	15.12	Okole, gm. Starogard Gd.	OO	Wśr
26	363/A	15.12	Smoląg, gm. Starogard Gd.	OO	MEK
27	364/A	15.12	Ulkowy, gm. Pszczółki	OO	Wśr

Oznaczenia: K — kurhan, CK — cmentarzysko kurhanowe, CP — cmentarzysko płaskie, GR — grodzisko, OO — osada otwarta; MEK — młodsza epoka kamienia, WEŻ — wczesna epoka żelaza, Wśr — okres wczesnośredniowieczny, WLK — obiekt wielokulturowy.

W 1979 r. uzyskano z Wojewódzkiej Komisji Planowania wykazy inwestycji i sporządzono odpisy. W tymże roku wydano 17 zezwoleń na badania wykopaliskowe na terenie województwa gdańskiego.

3. Ratownictwo terenowe

1978 r. (ryc. 1)

A. Badania zwiadowcze i weryfikacyjne

W 1978 r. pracownicy działu przeprowadzili badania powierzchniowe i weryfikacyjne na 34 stanowiskach, datowanych od neolitu po późne średniowiecze, w 21 miejscowościach. Przeprowadzono również inspekcje 53 stanowisk i odkryć archeologicznych w 44 miejscowościach. Zweryfikowa-

Ryc. 1. Badania archeologiczne w woj. gdańskim w 1978 r.

Legenda: 1 — granica województwa, 2 — granica Trójmiasta, 3 — granica gminy, 4 — miasto, 5 — osada (badania rozwinięte), 6 — osada (badania doraźne), 7 — cmentarzysko płaskie (badania doraźne), 8 — cmentarzysko płaskie (badania rozwinięte), 9 — cmentarzysko kurhanowe, 10 — skarb, 11 — znak w ramce — badania prowadzone przez inną placówkę archeologiczną (poza MAG), 12 — zabytek architektury, 13 — port, 14 — pozycja badanego stanowiska w wykazie zamieszczonym w tekście, 15 — pole bitewne, 16 — grodzisko.

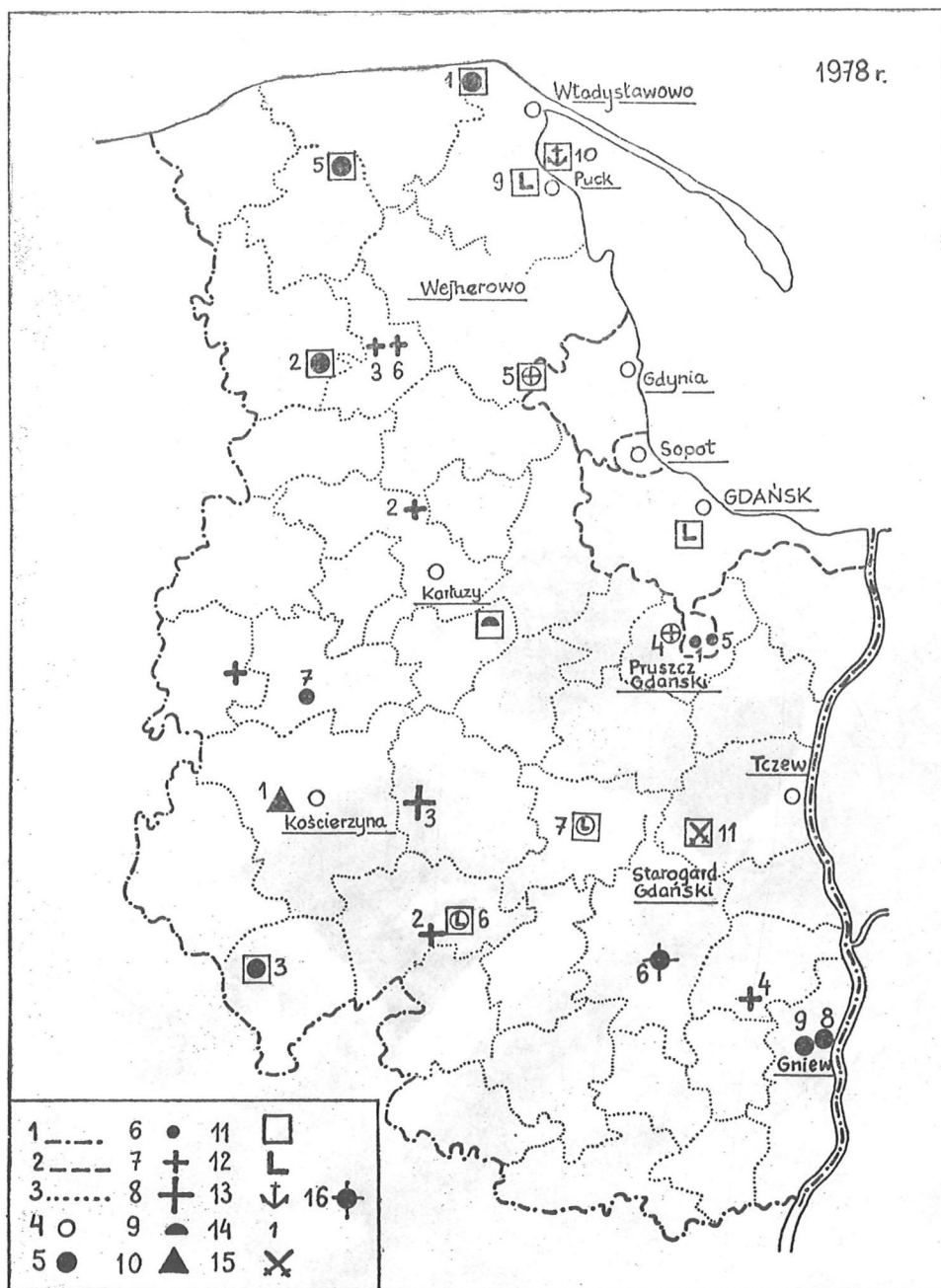

Fig. 1. Archaeological investigations in Gdańsk voivodeship in 1978

Legend: 1 — voivodeship boundaries, 2 — town boundaries, 3 — parish boundaries, 4 — town, 5 — settlement (developed investigations), 6 — settlement (emergency investigations), 7 — flat cemetery (emergency investigations), 8 — flat cemetery (developed investigations), 9 — barrow cemetery, 10 — treasure, 11 — investigations by archaeological centre other than the Gdańsk Archeological Museum — sign in brackets, 12 — architectural monument, 13 — port, 14 — position of site investigated in list given in text, 15 — battle-field, 16 — fortified settlement

no 19 stanowisk znanych z literatury i odkryto 49 nowych stanowisk. Ponadto 94 stanowiska odkryto wiosną tegoż roku w ramach badań zwiadowczych prowadzonych przez Pracownię Archeologiczno-Konserwatorską PP PKZ w Gdańsku nad Jeziorem Żarnowieckim. W 1978 r. wpisano do rejestru odkryć 35 zgłoszeń przekazywanych przez społeczeństwo. W 7 przypadkach przeprowadzono doraźne akcje ratownicze:

Ryc. 2. Głusino, gm. Kartuzy, stan. 1. F. Cierocki przy odkrytym przez siebie grobie skrzynkowym

Fig. 2. Głusino, Kartuzy parish, site 1. F. Cierocki by the chest grave he discovered

1. Pruszcz Gd., stan. 21. W dniu 19 maja dr L. Łuka, mgr D. Rudnicka i mgr O. Felczak zabezpieczyli odsłonięte jamy i paleniska w wykopie pod budowę bloku mieszkalnego. Uzyskano materiał zabytkowy z wczesnej epoki żelaza.

2. Głusino, gm. Kartuzy, stan. W dniu 29 czerwca mgr mgr J. Podgórski i D. Rudnicka zbadali dwa groby kultury wschodniopomorskiej z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego, odkryte w piśnicy (ryc. 2).

3. Luzino, gm. loco, stan. 18. W dniu 6 lipca mgr D. Rudnicka zabezpieczyła zawartość zniszczonego grobu kultury łużyckiej z okresu Hallstatt C, odkrytego na terenie szkółki leśnej, sąsiadującej z polem R. Pohnke.

4. Kulice, gm. Pelplin. W dniu 14 lipca mgr D. Rudnicka zabezpieczyła zawartość zniszczonego podczas budowy fermy grobu skrzynkowego kultury wschodniopomorskiej z okresu Hallstatt D, zawierającego okazały materiał ceramiczny (ryc. 3).

Ryc. 3. S. Chciuk — pracownica PBRol w Starogardzie Gd., zgłaszająca odkrycie, z jedną z popielnic z Kulic, gm. Pelplin

Fig. 3. S. Chciuk — an employee of the PBRol at Starogard Gdański, notifying her discovery, with one of the urns from Kulice, Pelplin parish

5. Pruszcz Gd., stan. 19. W dniach 23—24 lipca mgr B. Wiącek i mgr O. Felczak przeprowadzili doraźne prace ratownicze w wykopie kolektora, po wschodniej stronie toru kolejowego, naprzeciw zakładów „Techmet”. Odkryto 1 mały piec do wypalania wapna, 1 półziemiankę i 2 jamy. Wydobyto ceramikę, kości zwierzęce i bryłkę bursztynu. Osada datowana jest na okres wpływów rzymskich.

6. Luzino, gm. loco, stan. 12. W dniu 7 września mgr J. Podgórski i mgr D. Rudnicka zabezpieczyli zawartość zniszczonego grobu skrzynkowego kultury wschodniopomorskiej, odkrytego na polu J. Magulskiego.

7. Klukowa Huta, gm. Stężyca. W dniu 21 października mgr J. Podgórski zbadał grób skrzynkowy kultury wschodniopomorskiej, odkryty podczas kopania ziemniaków na polu J. Szutenberga.

B. Badania ratowniczo-rozwinęte

Badania Muzeum Archeologicznego w Gdańsku:

1. Łubiana, gm. Kościerzyna, stan. 2. Miejsce odkrycia skarbu 3 bransolet nerkowatych z młodszej epoki brązu w 1975 r. Badania dra L. J. Łuki i mgr A. Szymańskiej. Na spenetrowanej przestrzeni 15 m² nie uzyskano pozytywnych rezultatów.

2. Chwarzno, gm. Stara Kiszewa, stan. 1(298/A). Cmentarzysko kultury łużyckiej z przełomu epoki brązu i żelaza. 1. sezon badań — mgr G. Jeziorska. Na przestrzeni ok. 5,2 ara odkryto łącznie 15 obiektów: zniszczone groby, miejsca palenia ognisk, bruki kamienne, zniszczone przystawki grobów. Wydobyto ceramikę, przepalone kości ludzkie, węgiel drzewny, fragmenty przedmiotów żelaznych. *Informator Archeologiczny. Badania 1978 r.*, s. 53—54 (dalej w tekście stosowany jest skrót: IA i rok badań). Prace kontynuowano w 1979 r.

3. Nowy Barkoczyn, gm. Nowa Karczma-Liniewo, stan. 3 (300/A). Cmentarzysko płaskie z okresu H C — H D. 1. sezon badań — mgr J. Podgórski. W okresie: 10 VIII — 1 IX przebadano obszar 200 m², na którym odkryto 17 obiektów (nr 2—18), w tym 5 grobów skrzynkowych, 3 groby obwarowane, 5 grobów jamowych, 1 grób popielnicowy, 1 grób popielnicowy z resztkami stosu, skupisko ceramiki i 1 jamę. Wydobyto ceramikę, ozdoby z brązu i żelaza, przepalone kości ludzkie i węgiel drzewny. IA 1978, s. 91—92. Badania wznowiono w 1980 r.

4. Juszkowo, gm. Pruszcz Gd., stan. 1(99/A). Obiekt wielokulturowy. 2. sezon badań — mgr J. Podgórski. W okresie: 3—29 VII przebadano przestrzeń 575 m². Odkryto: ceramikę KPL z młodszej epoki kamienia; 1 grób obwarowany z okresu H C, ceramikę luźną z tegoż czasu; 5 palenisk kultury wielbarskiej, zawierających ceramikę, kości zwierzęce i węgiel drzewny; 1 jamę, 1 palenisko i fragment warstwy kulturowej z X—XII w. z liczną ceramiką, kośćmi zwierzęcymi, prześlikiem glinianym, wyrobami z rogu. IA 1978, s. 129—130. Badania zakończono.

5. Łężyce, gm. Wejherowo, stan. 3. Cmentarzysko kultury wschodniopomorskiej z okresu H D i osada kultury oksywskiej z przełomu er. 1. sezon badań — mgr O. Felczak. Odkryto 1 grób skrzynkowy, zawierający ułamki 3 popielnic, przepalone kości ludzkie i 2 kolczyki z paciorkami szklanymi i bursztynowymi. Na osadzie odkryto 2 paleniska, półziemiankę i 1 jamę. Uzyskano ceramikę kultury oksywskiej i prześlik gliniany. IA 1978, s. 90—91, 135—136. Prace zakończono.

6. Owidz, gm. Starogard Gd., stan. 1 (22/A). Grodzisko wczesnośrednio-

wieczne z IX—XII w. 5. sezon badań — mgr A. Wapińska. We wschodniej partii grodziska założono 2 wykopy, w których odkryto półziemiankę, 2 paleniska i warstwę kulturową. Wydobyto liczną ceramikę, kości zwierzęce, wyroby żelazne, szklane, rogowe i gliniane. IA 1978, s. 190—191. Prace kontynuowano w 1979 r.

7. Stężycza, gm. loco, stan. 9. Osada otwarta z XI—XII w. 2. sezon badań — mgr E. Choińska-Bochdan. Odkryto 7 obiektów: 3 półziemianki i 4 paleniska. Wydobyto ceramikę, fragment praznicy, 2 przేశliki, grot strzały łuku i nóż żelazny. IA 1978, s. 203—204. Badania kontynuowano w 1979 r.

8. Gniew, stan. 1b. Przedzamcze. 1. sezon badań — mgr E. Choińska-Bochdan. Opierając się na badaniach geofizycznych założono wykopy w pobliżu „Pałacyku Marysienki”. Odkryto fragment ujęcia spływu wody z XVIII w. oraz odsłonięto warstwę wczesnośredniowieczną. Wydobyto ułamki ceramiki z XIV w. i łuski rybie. IA 1978, s. 227.

9. Gniew, stan. 2, ul. Dolny Podmur. Miasto z XIII/XIV—XVII w. 4. sezon — mgr E. Choińska-Bochdan. W wykopie IX, przy murze miejskim, odsłonięto ulicę brukowaną z rynsztokiem z końca XIV w. Pod brukiem odkryto pal drewniany i naroże budynku drewnianego z II poł. XIV w. Wydobyto ceramikę silnie obtaczaną i polewaną, ułamki naczyń szklanych, wyroby skórzane, przedmioty żelazne i kościane oraz liczne kości zwierzęce. Wyróżniono wstępnie 4 poziomy osadnicze. IA 1978, s. 227—228. Badania kontynuowano w 1979 r.

Ponadto Muzeum Archeologiczne w Gdańsku przeprowadziło badania wykopaliskowe na stanowiskach położonych poza granicami województwa gdańskiego: 1. Siemirowice, stan. 12, woj. śląskie — mgr A. Szymańska. IA 1978, s. 69—70; 2. Nowinka, stan. 1, woj. elbląskie — mgr M. Pietrzak. IA 1978, s. 185—186.

Badania innych placówek archeologicznych:

1. Władysławowo-Jastrzębia Góra, stan. 4. Obozowisko mezołityczne. 4. sezon. Prace, z własnych kredytów, prowadziła Katedra Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego — doc. dr J. Kmiecinski. Badania wznowiono w 1980 r.

2. Porzecze, gm. Łęczyce. Osada otwarta z przełomu epoki brązu i żelaza. 5. sezon. Badania, z własnych kredytów, prowadziło Muzeum w Łęborku — mgr E. Skarbek-Wąsiewska. Przebadano 1,6 ara. Odkryto 2 paleniska, jamę zasobową i skupisko polepy. Wydobyto ceramikę i 2 przేశliki gliniane. IA 1978, s. 67—68.

3. Przytarnia, gm. Karsin. Osada otwarta z młodszej epoki brązu, okres wczesno- i późnośredniowieczny. 1. sezon. Prace, z kredytów Muzeum Archeologicznego w Gdańsku, prowadziła KA UŁ w Łodzi — dr K. Walenta. Przebadano obszar 200 m². Wydobyto ceramikę i fragmenty żużli dymarskich.

4. Borcz, gm. Somonino, stan. 2 (48/A). Cmentarzysko kurhanowe i kręgów kamiennych z okresu wpływów rzymskich. 1. sezon. Prace prowadził Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie — dr M. Maczyńska. Odsłonięto 3 stele kregu kamiennego, 3 groby szkieletowe i 2 groby jamowe. Wydobyto nieliczne ozdoby z brązu i żelaza z okresu Bz. Prace kontynuowano w 1979 r.

5. Opalino, gm. Gniewino, stan. 14. Osada wczesnośredniowieczna. Badania ratownicze rozpoczęła Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska PP PKZ w Gdańsku — mgr I. Wolanin-Szułdryńska. Badaniami objęto wschod-

nią część osady. W wykopie o pow. 2,5 ara odkryto jamy, ziemianki i dołki posłupowe. Wydobyto ceramikę z fazy C-E. Prace finansował Zespół Elektryczny „Wybrzeże” w Gdańsku. IA 1978, s. 187—188. Badania zakończono.

6. Zamek Kiszewski, gm. Stara Kiszewa, stan. 1 (205/A). Osada wczesnośredniowieczna z VIII—XI w. i zamek późnośredniowieczny. Badania Instytutu Architektury i Urbanistyki Politechniki Gdańskiej — dr Z. Hołowińska. 3. sezon prac. Na osadzie wydobyto ceramikę, przęślik, haczyk żelazny do ryb, fragmenty przedmiotów żelaznych i fragmenty blachy brązowej. Na zamku odsłonięto piwnice i piec z cegły gotyckiej ze schyłku średniowiecza po XVIII w. Wydobyto cegłę palcówkę i dachówki gotyckie, ceramikę nowożytną oraz fragmenty żelaznych haków i prętów.

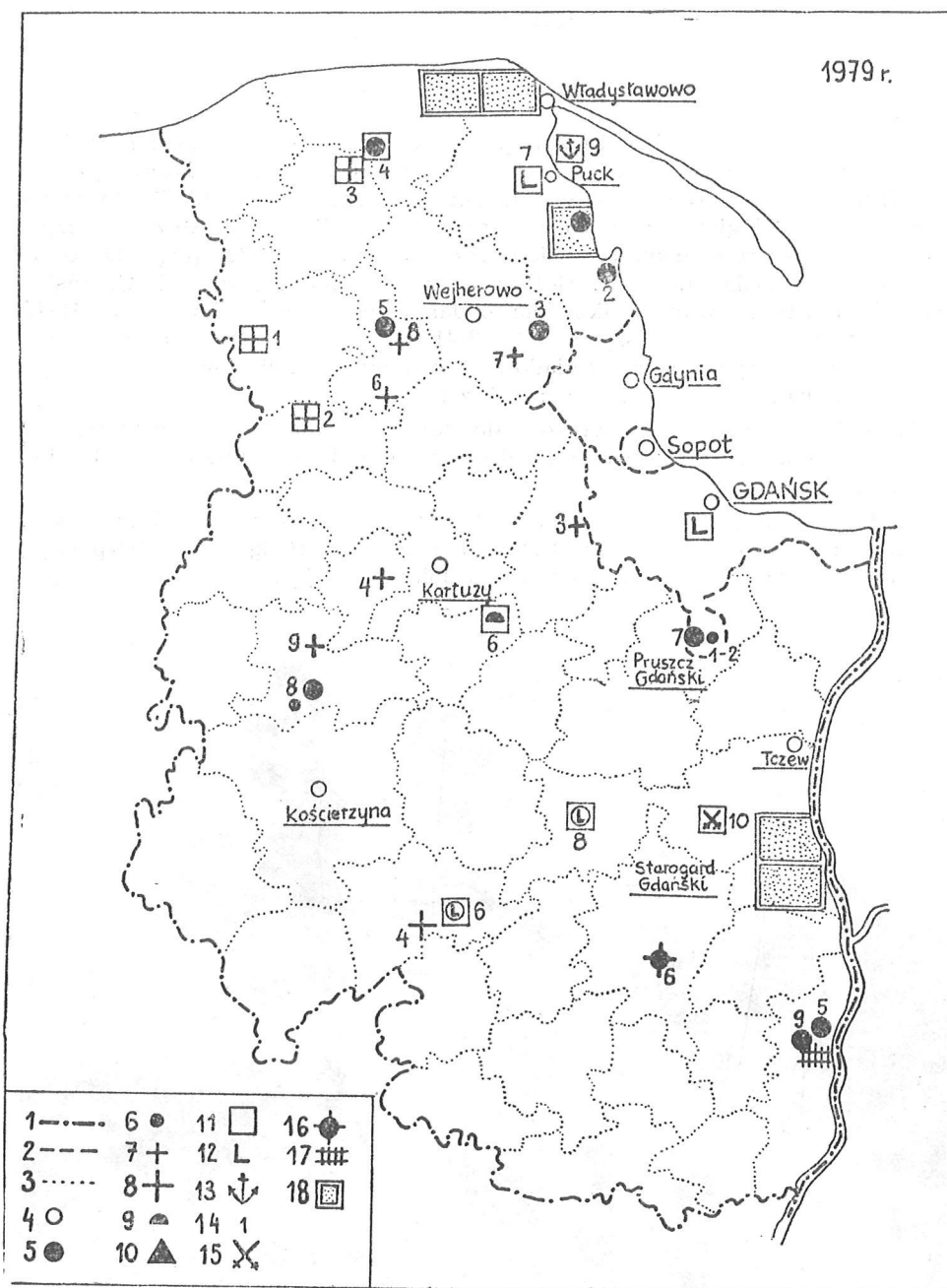
7. Skarszewy, stan. 1. Grodzisko i zamek późnośredniowieczny, od końca XIII w. Badania PAK PP PKZ w Warszawie — mgr M. Milewska. 3. sezon badań, finansowanych przez WKZ w Gdańsku. Na dziedzińcu zamkowym założono 4 wykopy o powierzchni 86 m². Odsłonięto fragment fundamentu kamiennego, przypuszczalnie murów obronnych, z II poł. XIV w. Między murem a zamkiem odkryto skraj fosy z licznym materiałem ruchomym od I poł. XIV w. po, głównie, czasy nowożytne: ceramika, kafle, przedmioty metalowe i fajki ceramiczne. W wykopach przy budynku zamku i poza murem obronnym nie odkryto nawarstwień średniowiecznych, zapewne zniwelowanych. Wydobyto materiał późnośredniowieczny na wtórnym złożu oraz nowożytny: ceramikę, naczynia szklane, przedmioty żelazne i kości zwierzęce. IA 1978, s. 252. Badania kontynuowano w 1979 r.

8. Gdańsk. Zespół bramny ul. Długiej z XIV—XX w. Badania prowadziła PAK PP PKZ w Gdańsku — mgr W. Piechocki. 1. sezon prac, finansowanych przez Muzeum Historii m. Gdańska. Założono 2 wykopy w celach „Sowa” i „Zając”. W pierwszym odsłonięto fragment łuku arkadowego mostu i filaru nośnego środkowego przęsła. W drugim wykopie odkryto środkową partię 3. przęsła mostu i schody obudowane murem. Ustalono datę zasypania fosy na okres przed 1519 r. Wydobyto ceramikę z XV—XVIII w., fragmenty szybek szklanych i kości zwierzęce. IA 1978, s. 226—227. Prace zakończono.

9. Puck. Zamek z XV—XVII w. Badania KA UŁ w Łodzi — dr T. Grabczyk. 2. sezon. Finansował UMiG w Pucku. Odsłonięto fragment muru kamiennie-ceglanego z fragmentem sklepienia beczkowego, z młodszymi elementami. Obiekt datowany jest od XIV/XV w. po początek XVII w. Po obu jego stronach zalegał materiał zasypiskowy z ceramiką, fragmentami wyrobów szklanych oraz kafli z XV—XVIII w. IA 1978, s. 244—245. Prace kontynuowano w 1979 r.

10. Puck — Zatoka. Port wczesnośredniowieczny. Badania podwodne Stacji Wiedzy o Regionie w Pucku — mgr W. Stępień. 1. sezon. Wykonano plan sytuacyjny stanowiska w skali 1:1000 i szkice sytuacyjne w skali 1:10. Zaznaczono położenie odkrytych punktów nad i pod wodą. Natrafiono na elementy konstrukcji jarzmowej, faszynę i pale white w dno oraz odkryto łódź. Badania kontynuowano w 1979 r.

11. Lubiszewo Tczewskie, gm. Tczew. Pobojowisko z 1577 r. Poszukiwania kontynuował Zakład Archeologii Polski Środkowej IHKM PAN w Łodzi — dr M. Głosek. Weryfikowano w terenie zdjęcia lotnicze. Przyjęto 2 warianty ustawienia wojsk przed bitwą. Ze względu na zasiewy i wieloznaczność interpretacji nie zdołano jednoznacznie zweryfikować charakterystycznych elementów, wykazanych na zdjęciach. Badania kontynuowano w 1979 r.

Ryc. 4. Badania archeologiczne w woj. gdańskim w 1979 r.

Legenda: 1—16 — jak przy ryc. 1, 17 — ulica późnośredniowieczna, 18 — obszar archeologicznego zdjęcia Polski

Fig. 4. Archaeological investigations in Gdańsk voivodeship in 1979

Legend: 1—16 see Fig. 1, 17 — Late Mediaeval street, 18 — area of archaeological survey of Poland

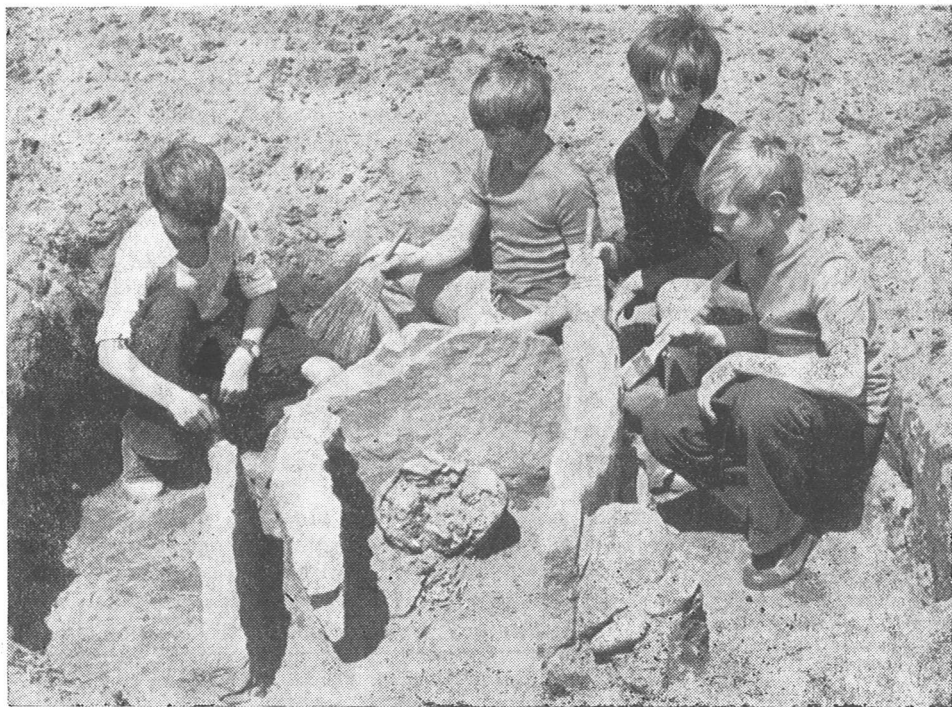
1979 r. (ryc. 4)

A. Badania zwiadowcze i weryfikacyjne

W 1979 r. pracownicy DOZA przeprowadzili badania powierzchniowe i weryfikacyjne na 91 stanowiskach w 20 miejscowościach, datowanych od mezolitu po późne średniowiecze. Dokonano również inspekcji 73 stanowisk i odkryć archeologicznych w 55 miejscowościach. W 1979 r. Muzeum rozpoczęło systematyczne badania zwiadowcze w ramach AZP (mgr D. Król) i programu „Wisła” (mgr M. Haftka, mgr O. Felczak i mgr E. Choińska-Bochdan). Zrealizowano całkowicie badania na 2 obszarach: 18/45, 19/45, i zaawansowano na 3 dalszych: 2/40, 2/41, 5/42. Łącznie w 1979 r. w wyniku AZP i innych badań zwiadowczych odkryto 200 nowych stanowisk i zweryfikowano 21 stanowisk, znanych z literatury.

W 1979 r. wpisano 28 zgłoszeń do rejestru odkryć. W 9 przypadkach przeprowadzono doraźne badania ratownicze na 8 stanowiskach w 8 miejscowościach:

1. Pruszcze Gd., stan. 5, ul. Wita Stwosza. Osada wczesnośredniowieczna. W dniach 14–16 marca mgr D. Król i mgr J. Podgórski zabezpieczyli częściowo materiał z 5 jam; sporządzono dokumentację badań.

Ryc. 5. Chmielno-Chmielonko, gm. Chmielno, stan. 1. Uczniowie ZSG w Chmielnie pomagają w badaniach ratowniczych

Fig. 5. Chmielno—Chmielonko, Chmielno parish, site 1. Schoolchildren from Chmielno helping in salvage investigations

2. Pruszcz Gd., stan. 5. W dniu 29 marca dr hab. L. J. Łuka i mgr D. Król wykonali dokumentację jamy nr 6.

3. Ręboszewo, gm. Żukowo, stan. 1. W dniu 5 maja mgr J. Podgórski i mgr D. Król zbadali grób skrzynkowy kultury wschodniopomorskiej. Wydobyto przepalone kości ludzkie i fragmenty ozdób z brązu. Popielnice prawdopodobnie wydobyte zostały wcześniej.

4. Chmielonko, gm. Chmielno, stan. 1 (136/A). W dniu 17 maja mgr J. Podgórski zbadał grób skrzynkowy kultury wschodniopomorskiej, zawierający 1 popielnicę (ryc. 5).

5. Gniew, ul. Gdańska. W dniach 20—28 czerwca mgr E. Chońska-Bochdan prowadziła prace ratownicze w związku z odkryciem nawierzchni ulicy późnośredniowiecznej.

6. Wyszecino, gm. Luzino, stan. 5. W dniu 28 sierpnia mgr B. Wiącek zabezpieczyła materiał zabytkowy z odkrytego w skarpie drogi polnej grobu skrzynkowego kultury wschodniopomorskiej.

7. Reszki, gm. Wejherowo, stan. 1. W dniu 12 września mgr M. Pietrzak i mgr D. Rudnicka zbadali grób skrzynkowy kultury wschodniopomorskiej z okresu Ha D, zawierający m.in. popielnice twarzowe.

8. Luzino, gm. loco, stan. 12. W dniu 25 września mgr B. Wiącek badała zrabowany grób skrzynkowy, odkryty na polu J. Magulskiego na miejscu badań doraźnych w 1978 r.

9. Borucino, gm. Stężyca, stan. 2. W dniu 3 października mgr J. Podgórski zbadał grób skrzynkowy kultury wschodniopomorskiej z okresu H D, odkryty na polu J. Wojtali, zawierający 3 zdobione popielnice, w tym twarzowe (ryc. 6).

Badania Muzeum Archeologicznego w Gdańsku:

1. Osłonino, gm. Puck, stan. 2 (150/A). Osada otwarta kultury rzucewskiej. 4. sezon badań — mgr D. Król. Odkryto ślady domostwa słupowego. Wydobyto materiał ceramiczny i krzemienisty oraz wyroby bursztynowe. IA 1979, s. 42—43. Badania kontynuowano w 1980 r.

2. Rewa, gm. Kosakowo, stan. 1. Osada otwarta kultury rzucewskiej. 1. sezon badań — mgr O. Felczak. Zbadano przestrzeń 80 m². Odkryto 7 jam, wydobyto ceramikę, wyroby krzemienne i surowiec bursztynowy. IA 1979, s. 47. Badania kontynuowano w 1980 r.

3. Rumia. Góra Markowca. Osada kultury łużyckiej z H C, ślady osadnictwa z późnego średniowiecza. 1. sezon badań — mgr B. Wiącek. W okresie: 5 VI—9 VII odkryto warstwę osadniczą z nieliczną ceramiką późnośredniowieczną oraz 5 palenisk z ceramiką z okresu H C, polepą i kółkiem z drutu brązowego. Prace finansowało Miejskie Przedsiębiorstwo Konserwacji Terenów Zieleni. IA 1979, s. 95—96. Badania zakończono.

4. Chwarzno, gm. Stara Kiszewa, stan. 1 (298/A). Cmentarzysko płaskie kultury wschodniopomorskiej. 2. sezon badań — mgr G. Jeziorska. Przekopano obszar 315 m². Odkryto 4 groby skrzynkowe, 2 groby popielnicowe z obstawą i 1 bez obstawy, konstrukcję kamienną i miejsce ciałopalenia. Wydobyto ceramikę, ozdoby z brązu i szkła. Ponadto znaleziono luźno zapinkę brązową z II—III w. n.e. IA 1979, s. 104—105. Badania kontynuowano w 1980 r.

5. Luzino, gm. loco, stan. 17. Osada produkcyjna kultury wschodniopomorskiej. 2. sezon badań — mgr B. Wiącek, kontynuacja prac z 1971 r. Przebadano obszar 2,5 ara, na którym odkryto 30 obiektów, głównie paleniska. Wydobyto ceramikę i węgiel drzewny, IA 1979, s. 108—109. Badania kontynuowano w 1980 r.

Ryc. 6. Borucino, gm. Stężycza, stan. 2. A. Wojtala przy zgłoszonym przez siebie grobie skrzynkowym

Fig. 6. Borucino, Stężycza parish, site 2. A. Wojtala by the chest grave he discovered

6. Owidz, gm. Starogard Gd., stan. 1 (22/A). Grodzisko wczesnośredniowieczne z IX—XII w. 6. sezon — mgr A. Wapińska. Założono 2 wykopy: nr 17 i 18. Odkryto warstwę kulturową i pozostałości palenisk. Wydobyto liczny materiał ruchomy: ceramikę, kości zwierzęce, blaszki jesiota, wyroby gliniane, kościane i żelazne. IA 1979, s. 176.

7. Pruszcz Gd., stan. 5, ul. Wita Stwosza. Osada wczesnośredniowieczna z IX—XII w. 1. sezon badań — mgr M. Haftka. Przebadano obszar 7 arów w miejscu budowy pawilonu Banku Spółdzielczego (inwestor) i PZU. Odkryto 53 obiekty: jamy, paleniska, półziemianki i domostwa. Wydobyto liczny materiał: ceramikę ręcznie lepioną i obtaczaną, wyroby z bursztynu, kości, rogu i żelaza, kości zwierzęce i szczątki ryb oraz żarna kamienne i ślady wytopu żelaza. Ponadto odkryto 1 grób ciałopalny z okresu wpływów rzymskich i sprzączkę brązową z okresu wędrówek ludów. IA 1979, s. 181. Badania zakończono.

8. Stężycza, gm. loco, stan. 9. Osada wczesnośredniowieczna z IX—XII w. 3. sezon — mgr E. Choińska-Bochdan, mgr I. Jarzębska. Przebadano obszar 6 arów. Odkryto 20 jam i palenisk. Wydobyto ceramikę, fragment sprzączki, ośelki i przęślik gliniany. Badania zakończono.

9. Gniew, stan. 2. Miasto z XIII—XVII w. 5. sezon badań — mgr E. Choińska-Bochdan przy współudziale dra J. Przeniosła z IHKM PAN w Warszawie. Założono 2 wykopy. W wykopie IX, przy ratuszu, odsłonięto ławy fundamentów kościoła ewangelickiego i ratusza. Wydobyto przemie-

szany materiał zabytkowy z XIV—XIX w., w tym liczne kafle oraz monety. Poza kościołem odsłonięto warstwę późnośredniowieczną, zawierającą liczny materiał zabytkowy: ceramikę, wyroby z drewna, skór i żelaza oraz kości zwierzęce. W wykopie XII przy ul. Wąskiej odkryto fragment konstrukcji drewnianej z częściowo zachowanym brukiem i rurą kanalizacyjną z XIV w. Wydobyto wyroby z kości, fragmenty tkanin wełnianych i bełty kusz. Prace finansował UMiG w Gniewie. IA 1979, s. 214—215.

Ponadto Muzeum Archeologiczne w Gdańsku przeprowadziło, z własnych kredytów, badania wykopaliskowe poza granicami województwa: 1. Siemirowice, stan. 11, woj. śląskie — mgr A. Szymańska, IA 1979, s. 69—70; 2. Nowinka, stan. 1, woj. elbląskie — mgr M. Pietrzak, IA 1979, s. 172; 3. Gronowo Górne, stan. 2, woj. elbląskie — mgr M. Haftka, IA 1979, s. 156.

Badania innych placówek archeologicznych:

1. Godętowo, gm. Łęczyce, stan. 2 (274/A). Cmentarzysko płaskie kultury wschodniopomorskiej z okresu H D. Badania Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie — dr J. Tomaszewski, 1. sezon. Grobów nie odkryto.

2. Osiek, gm. Linia, stan. 4 (342/A). Cmentarzysko płaskie kultury wschodniopomorskiej z okresu H D. Badania PMA — dr A. Niwiński, 1. sezon. Przebadano obszar 11 arów. Grobów nie odkryto.

3. Rybno, gm. Gniewino, stan. 3, 3a. Cmentarzysko płaskie kultury łużyckiej i wschodniopomorskiej, osada wczesnośredniowieczna. Badania ratownicze PAK PP PKZ w Gdańsku — mgr Z. Żurawski, finansowane przez ZE „Wybrzeże”, 1. sezon. Na stan. 3, na obszarze 1,5 ara, odkryto 6 grobów obwarowanych kultury łużyckiej i 2 paleniska wczesnośredniowieczne. Na stan. 3a przebadano obszar 9 arów. Odkryto 36 obiektów: 20 grobów, 4 stopy ciałopalne, 4 paleniska, 8 jam. W grobie nr 1 odkryto popielnicę domkową. Ponadto wydobyto ceramikę, ozdoby z brązu, szkła, kości i sierp żelazny. IA 1979, s. 64—65. Badania kontynuowano w 1980 r.

4. Kartoszyno, gm. Krokowa, stan. 4. Osada otwarta kultury pomorskiej. Badania ratownicze PAK PP PKZ w Gdańsku — mgr I. Wolanin-Szułdrzyńska, finansowane przez ZE „Wybrzeże”, 1. sezon. Przebadano obszar 150 m². Odkryto obiekty mieszkalne i gospodarcze: jamy, dolki posłupowe. Wydobyto ceramikę, wytwory i półsurowce krzemienne. IA 1979, s. 105—106.

5. Borecz, gm. Somonino, stan. 2 (48/A). Cmentarzysko kurhanowe i kręgów kamiennych z I—II w. n.e. Badania kontynuował IA UJ w Krakowie — dr M. Mączyńska, 2. sezon, finansował WKZ w Gdańsku. Zbadano kurhan nr 4 i przestrzeń między kurhanem a wykopem z 1978 r. W centrum kurhanu natrafiono na grób szkieletowy bez wyposażenia. Badania kontynuowano w 1980 r.

6. Zamek Kiszewski, gm. Stara Kiszewa, stan. 1 (205/A). Osada wczesnośredniowieczna i zamek późnośredniowieczny. Badania kontynuował IAIU PG w Gdańsku — dr Z. Hołowińska, z kredytów własnych, 4. sezon. Na osadzie zakończono eksploatację pieca chlebowego z późnego średniowiecza, odkryto 4 warstwy kulturowe z VIII—XI w. po czasy nowożytne. Na zamku odsłonięto fundamenty baszty północno-zachodniej, odkryto warstwy z XVII w. Natrafiono na podłogę z cegieł gotyckich i odsłonięto ścianę w partii fundamentowej baszty. Odkopano część przejazdu i stwierdzono, że poziom pierwotny odpowiada współczesnemu brukowi. Badania zakończono.

7. Puck. Zamek późnośredniowieczny. Badania kontynuowała KA UŁ w Łodzi — dr T. Grabarczyk, 3. sezon. Prace finansował UMiG w Pucku. Odsłonięto

całą piwnicę, odkrytą w poprzednim sezonie, z fragmentami zniszczonego sklepienia beczkowego z I poł. XV w. Odkryto grosz praski Wacława III. IA 1979, s. 231.

8. Skarszewy. Zamek późnośredniowieczny. Badania kontynuowała PAP PP PKZ w Warszawie — mgr M. Milewska, 4. sezon. Finansował WKZ w Gdańsku. Na dziedzińcu zamkowym założono 4 wykopy o powierzchni 59 m². W południowej części dziedzińca odsłonięto wschodni fragment kamiennego fundamentu murów obronnych i fundament budynku dostawionego do murów od strony zamku, pochodzącego przypuszczalnie z XVII w. W północnej partii dziedzińca, na terenie zniwelowanym, odkryto nieliczne ułamki naczyń glinianych i szklanych, kafli i przedmiotów żelaznych z okresu nowożytnego. Na calcu odkryto nawarstwienia wczesnośredniowieczne ze znaczną ilością ceramiki z VIII—IX w. IA 1979, s. 236—237. Badania kontynuowano w 1980 r.

9. Puck-Zatoka. Port wczesnośredniowieczny. Prace podwodne kontynuowała SWoR w Pucku — mgr W. Stępień, 2. sezon. Finansował WKZ w Gdańsku. Odkryto umocnienia portowe, 3 łodzie klepkowe i dłubankę oraz ceramikę z VIII—XIII w. Badania kontynuowano w 1980 r.

10. Lubiszewo Tczewskie, gm. Tczew. Pobojoyisko z 1577 r. Prace kontynuował ZAPŚ IHKM PAN w Łodzi — dr M. Głosek, 4. sezon. Finansował IHKM PAN. Założono wykopy o powierzchni 96 m². Odkryto jedną mogiłę bitewną z 9 szkieletami płci męskiej z licznymi urazami kości, bez wyposażenia. IA 1979, s. 249—250.

Wykaz badań opracowano na podstawie *Informatora Archeologicznego. Badania 1978 i 1979 r.* oraz na podstawie sprawozdań złożonych w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

4. Konserwacja zabytków

W 1978 r. przekazano do konserwacji w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi zabytki metalowe z badań w Owidzu, Gniewie, Stężycy i Nowym Barkoczyń. W PMA w Warszawie przeprowadzono konserwację zabytków żelaznych i brązowych z badań w Żukczynie w 1977 r. i z Nowinki. Zlecono również wykonanie analiz specjalistycznych: materiałów archeologicznych z Gniewa, Juszkowa, Osłonina, Owidza i Stężycy; dendrologicznych — z Juszkowa 1 i Nowego Barkoczyna 3; antropologicznych — z Nowego Barkoczyna 3 oraz zlecono analizę metaloznawczą zabytków wczesnośredniowiecznych ze stanowisk badanych na Pomorzu Wschodnim.

W 1979 r. przekazano do konserwacji w MAiE w Łodzi dalsze zabytki z Gniewa i Owidza, a do PMA w Warszawie — zabytki z Nowinki i zabytki metalowe kultury wschodniopomorskiej z różnych miejscowości. Zlecono przeprowadzenie analiz specjalistycznych: materiału dendrologicznego z Pruszcza Gd., stan. 5, antropologicznego — z Borucina 2, Juszkowa 1, Reszek 1 i Wyszecina 5; archeozoologicznego — z Pruszcza Gd. 5, Gniewu 2, Owidza 1; ichtiologicznego — z Juszkowa 1 i Owidza 1 oraz przeprowadzono badania ceramiki z Wysina, które wykluczyły inkrustację.

W Muzeum Archeologicznym w Gdańsku rekonstruowano ceramikę wydobytą w czasie wykopalisk oraz konserwowano na bieżąco zabytki drewniane z Gniewa.

5. Propaganda ochrony zabytków archeologicznych

W okresie sprawozdawczym przekazano do działu „Pomogli archeologom” ZOW 3 komunikaty o pomocy społeczeństwa w 1977 i 1978 r. Udzielano dziennikarzom informacji o tej pomocy. Pracownicy działu wygłosili pogadanki na wykopaliskach w Juszkuwie, Osłoninie i Chwarznie oraz dla żołnierzy JW w Gdańsku. Jesienią 1978 i 1979 r. wyświetlano w kinach miast województwa kolorowe przeźrocza z apelem o zgłaszanie odkryć archeologicznych. W terenie i wśród zwiedzających Muzeum kolportowano ulotkę z takim apelem. W 1978 r. rozesłano urzędom miast i gmin także apel wraz z pracą J. Podgórskiego *Chrońmy zabytki archeologiczne województwa gdańskiego*. Przygotowano wykaz przedsięwzięć prowadzących prace ziemne, w celu przekazania im podobnego apelu.

W końcu 1978 r. wydrukowano składankę J. Podgórskiego *Zgłaszajmy odkrycia archeologiczne*, którą również dołączano do podziękowań. Przeprowadzono rozmowy i przekazano zlecenie na opracowanie projektu utworzenia rezerwatu archeologiczno-przyrodniczego w Węsiarach, gm. Sulęczyno. Ustawiono tablice informacyjne na zabytkach w Węsiarach, Wyczechowie, gm. Somonino i w Otominie, gm. Kolbudy.

W 1978 r. Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku, na wniosek Muzeum, przyznał nagrody pieniężne dla osób zasłużonych w społecznej działalności na rzecz ochrony zabytków archeologicznych. Otrzymali je: mgr H. Kleinzeller z Pruszcza Gd. i F. Pallach z Luzina. W tymże roku Ministerstwo Kultury i Sztuki przyznało Muzeum Archeologicznemu w Gdańsku złotą odznakę „Za Opiekę nad Zabytkami”, natomiast kierownik działu OZA otrzymał odznakę „Zasłużony Działacz Kultury”. W 1979 r. nagrody pieniężne otrzymali: mgr H. Kleinzeller z Pruszcza Gd., F. Pallach z Luzina, E. Kresak z Gdańska i A. Wojtala z Borucina.

W okresie sprawozdawczym Muzeum Archeologiczne w Gdańsku kontynuowało współpracę z placówkami archeologicznymi i instytucjami naukowymi z terenu województwa i wieloma podobnymi instytucjami w Polsce, a także utrzymywało współpracę z towarzystwami społeczno-kulturalnymi województwa gdańskiego.